

ПОЛОЖЕННЯ про орган управління освіти об'єднаних територіальних громад

I. Загальні положення

1.1. Орган управління освітою (управління освіти) об'єднаних територіальних громад (ОТГ) створюється з метою реалізації повноважень місцевого самоврядування у галузі освіти, передбачених статтею 66 Закону України «Про освіту».

1.2. Засновником управління освіти є сільська, селищна, міська, районна у містах (у разі їх утворення) рада.

1.3. У своїй діяльності управління освіти керується Конституцією України, законодавством України про місцеве самоврядування, про освіту, актами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, актами Міністерства освіти і науки України, розпорядними документами в галузі освіти обласного (районного) рівня, виконавчого комітету ОТГ, Положенням і Статутом, затвердженими Засновником.

II. Статус

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування» орган управління освіти може мати статус:

- 1) *окремого структурного підрозділу* виконавчого комітету міської, районної (у містах із районним поділом), селищної, сільської (далі –виконком) ради ОТГ;
- 2) *відділу (сектору) у складі* міжгалузевого комунального органу (управління гуманітарної сфери (освіта, охорона здоров'я, фізична, культура і спорт тощо) ОТГ (міста);
- 3) *уповноваженого (куратора) з питань освіти* виконкому.

III. Форми співробітництва

3.1. Відповідно до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» та з метою економії й ефективного використання матеріально-технічних, фінансових ресурсів і кадрового потенціалу (оптимізації чи зменшення видатків) територіальної громади управління освіти здійснює співробітництво у сфері спільних інтересів з управліннями інших громад, яке може мати форму:

- 1) *органу зі спільним фінансування (утриманням)* закладів установ та організацій комунальної форми власності відповідно до вимог Бюджетного кодексу України;
- 2) *управління (відділу) освіти*, утвореного суб'єктами співробітництва освіти кількох ОТГ для виконання повноважень, покладених на них законодавством;
- 3) *делегування* одному із управлінь освіти співробітництва іншими управліннями співробітництва одного чи кількох повноважень із трансфертом відповідних ресурсів;
- 4) *спільного фінансування* закладів установ та організацій комунальної форми власності - інфраструктурних об'єктів гуманітарної сфери ОТГ;
- 5) *реалізації спільних проектів*, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва з акумулювання ними на визначений період ресурсів, призначених для реалізації заходів, передбачених проектом;
- 6) *спільного утримання* суб'єктами співробітництва інфраструктурних комунальних об'єктів (закладів, установ, організацій тощо) інших ОТГ;
- 7) *спільного утримання* суб'єктами співробітництва ОТГ комунальних інфраструктурних об'єктів (центрів, агенцій, офісів, груп тощо).

3.2. Управління освіти, у тому числі й модифіковані, працюють за Положенням і Статутом, що затверджений радою ОТГ.

IV. Засади. Функції. Повноваження

4.1 Організація діяльності управління освіти щодо виконання покладених на нього законодавством повноважень здійснюється на загальних засадах освітньої діяльності та основних принципах освітнього менеджменту:

- ✓ компетентність;
- ✓ соціальне партнерства в освітніх мережах;
- ✓ орієнтація на ефективність та якість;
- ✓ заохочення альтернативних поглядів і консенсус;
- ✓ колегіальність прийняття рішень;
- ✓ делегування повноважень;
- ✓ заохочення горизонтальних зв'язків і координація;
- ✓ цілісність і наступність системи освіти;
- ✓ прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- ✓ відповідальність і підзвітність.

4.2. Орган управління освіти ОТГ виконує наступні функції:

- 1) *менеджменту* мережі освітніх закладів, її оптимізації, які спрямовані на забезпечення якості і доступності освітніх послуг;
- 2) *стратегічні*, в основі яких лежать системний аналіз, планування і прогнозування результатів діяльності, пошуки оптимальних шляхів їх досягнення;
- 3) *експертно-аналітичні*, спрямовані на подальшу демократизацію процедур управління і впровадження педагогічного нагляду на основі об'єктивних аналітичних показників і професійних експертних оцінок;
- 4) *координуючі*, що передбачають участь у розробленні та реалізації соціально-економічних програм і проектів розвитку, інших заходах гуманітарної сфери;
- 5) *адміністративно-господарські*, які забезпечують обслуговування та експлуатацію інфраструктурних об'єктів освітнього середовища і можуть бути делеговані за належністю відповідному органу управління гуманітарної політики ОТГ.

4.3. Повноваження.

4.3.1. Відповідно до Закону України «Про освіту» управління освіти відповідають за реалізацію державної політики у сфері освіти та забезпечення якості і доступності дошкільної, початкової, базової середньої та позашкільної освіти на відповідній території.

Для цього:

- 1) створюють рівні умови і можливості для розвитку закладів освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності;
- 2) планують та забезпечують розвиток мережі закладів:
  - а) дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти;
  - б) профільної середньої освіти академічного спрямування (міські ради міст з населенням більше 50 тисяч - самостійно; міські ради міст з населенням менше 50 тисяч - за погодженням з обласною радою);
- 3) мають право засновувати заклади освіти, реорганізовувати і ліквідувати їх;
- 4) закріплюють за закладами початкової та базової середньої освіти територію обслуговування (крім випадків, встановлених спеціальними законами);
- 5) забезпечують доступність дошкільної та середньої освіти для всіх громадян, які проживають на відповідній території, та вживають заходів для забезпечення потреби у дошкільній та позашкільній освіті;
- 6) забезпечують та фінансують підвезення учнів і педагогічних працівників до закладів початкової та базової середньої освіти і у зворотному напрямку (у разі потреби - транспортними засобами, пристосованими для перевезення осіб, які

пересуваються на кріслах колісних);

7) ведуть облік дітей дошкільного та шкільного віку на території громади у порядку,

затверженому постановою КМ України 13 вересня 2017 р. № 684;

- 8) оприлюднюють офіційну звітність про всі отримані та використані кошти, а також перелік і вартість товарів, робіт, послуг, спрямованих на потреби кожного із заснованих ними закладів освіти, та інші видатки у сфері освіти;
- 9) забезпечують рівні умови розвитку закладів освіти всіх форм власності;
- 10) здійснюють інші повноваження у сфері освіти, передбачені законом;
- 11) забезпечують учнів підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою;
- 12) надають в межах своєї компетенції методичні рекомендації і консультації щодо освітньої, фінансової діяльності, матеріально-технічного забезпечення закладів освіти;
- 13) забезпечують дітей дошкільного та шкільного віку харчуванням у порядку, визначеному законодавством;
- 14) сприяють інноваційній та проєктній діяльності в системі загальної середньої освіти;
- 15) забезпечують соціальний захист педагогічних та інших категорій працівників, які беруть участь в освітній діяльності;
- 16) здійснюють організаційно-педагогічні заходи щодо атестації та сертифікації педагогічних працівників, підвищення кваліфікації і вдосконалення педагогічної майстерності.

4.3.2. З метою реалізації у повному обсязі повноважень, передбачених законодавством, управління освіти мають право утворювати:

- 1) структурні підрозділи, які без втручання в освітню діяльність навчальних закладів виконують для них сервісні функції і надають освітні послуги, що не суперечать законодавству;
- 2) консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи управління освіти, що передбачені постановою Кабінету Міністрів України 17 червня 2009 р. № 599;
- 3) інші повноваження, передбачені Конституцією України і законодавством и та установчими документами.

V. Кадрове забезпечення

5.1. Забезпечення управління освіти кадрами здійснюється відповідно до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». Листи (звернення, прохання) від районних, обласних і центральних органів виконавчої влади до виконавчих органів місцевого самоврядування з приводу структури та/або штатного наповнення органів управління освіти їх структурних підрозділів, у тому числі установ методичної (дорадчої) служби, мають лише рекомендаційний характер та не є обов'язковими до виконання.

5.2. Усі питання стосовно керівника і чисельного складу працівників апарату управління освіти вирішуються територіальною громадою і затверджуються рішенням Ради, виходячи з потреб освітян, фінансових можливостей та орієнтовної Типової структури виконавчого органу об'єднаної громади (виконкоми).

До розрахунку приймаються: одна штатна одиниця на кожні три заклади освіти сільської і селищної та п'ять міської ОТГ, але не менше однієї особи у сільській (уповноважений виконкому), трьох – селищній і п'яти – міській територіальній громаді.

5.3. Працівники управління освіти призначаються на посади на постійній основі або на умовах контракту.

5.4. У разі існування РДА, до штатного розпису управління освіти додатково вводиться посада куратора, що за своїм функціоналом відповідає за забезпечення

державної політики у сфері освіти на території району, не охопленої ОТГ, та реалізацію делегованих повноважень, який підпорядкований керівнику і підзвітний адміністрації.

5.5 Видатки на утримання управління освіти визначає виконком Ради у межах, асигнувань, виділених ОТГ та граничної чисельності його працівників у кількості, не меншій: для сільської ради – однієї особи, селищної – 3 і для міської – 5 осіб.

5.6. Напрямки і зміст діяльності працівників управління освіти визначаються посадовими інструкціями та функціональними обов'язками відповідно до штатного розпису.

VI. Керівництво

Орган управління освітою очолює керівник (директор, начальник, завідувач, уповноважений), який призначається на посаду і звільняється з посади розпорядженням голови Ради ОТГ. Керівник повинен мати вищу освіту відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра або спеціаліста, стаж роботи за фахом або на державній службі на керівних посадах не менше 3-х років.

Керівник:

1) здійснює керівництво апаратом управління і несе персональну відповідальність за організацію та результати його діяльності;

2) планує роботу управління, готує і вносить пропозиції Раді щодо формування планів роботи ОТГ;

3) відповідає за виконання покладених на управління повноважень щодо реалізації державної політики у сфері освіти;

4) видає у межах своїх повноважень розпорядчі акти (накази, розпорядження тощо) та організовує нагляд (контроль) за їх виконанням;

5) здійснює добір кадрів, вживає заходи щодо удосконалення організації та підвищення ефективності роботи управління; організовує роботу з підвищення рівня професійної компетентності працівників;

6) затверджує: положення про структурні підрозділи і дорадчі органи, утворені при управлінні освіти; посадові інструкції працівників і розподіляє обов'язки між ними;

7) спрямовує і координує діяльність закладів та інших установ освіти, що перебувають в сфері його діяльності;

8) готує і подає у порядку, визначеному регламентом роботи Ради, для затвердження: кошторис управління освіти; штатний розпис управління освіти і сервісного центру з надання освітніх послуг закладам освіти; призначення на посаду та звільнення з посади посадових осіб і присвоєння їм рангів державних службовців; пропозиції щодо морального та матеріального заохочення працівників;

9) звітує перед головою ОТГ про виконання покладених на орган управління освіти завдань та затверджених планів роботи;

10) розпоряджається коштами у межах затвердженого кошторису;

11) проводить особистий прийом громадян з питань, що належать до компетенції управління;

12) забезпечує: дотримання працівниками правил внутрішнього трудового розпорядку та виконавської дисципліни; збереження інформації з обмеженим доступом;

13) може входити до складу виконавчого комітету ОТГ і бути членом колегії департаменту освіти і науки облдержадміністрації та брати участь у роботі органів місцевого самоврядування;

14) створює умови для використання в управлінській (документообігу) та освітній діяльності Web- технологій, баз даних, засобів електронної діагностики, аудіо, відео, для проведення масових заходів (нарад, семінарів, майстер-класів, тренінгів телеконференцій тощо);

15) здійснює інші повноваження, передбачені законодавством.

VII. Фінансово-господарська діяльність

7.1. Фінансово-господарська діяльність управління освіти здійснюється:

- а) в межах кошторису, затвердженого радою громади (громад-співзасновників) у розмірі, передбаченому нормативами загального фінансування на освіту;
- б) за рахунок пожертвувань, цільових внесків фізичних і юридичних осіб; інших надходжень, не заборонених законодавством;

7.2. Управління освіти має право:

- а) придбавати, орендувати необхідне обладнання та інше майно, необхідне для створення належних умов роботи його працівників;
- б) отримувати матеріальну, технічну допомогу від підприємств, установ, та організацій або фізичних осіб;
- в) здавати в оренду приміщення, споруди, обладнання юридичним та фізичним особам для здійснення освітньої діяльності у порядку, визначеному законодавством;
- в) кошти, отриманні управлінням із додаткових джерел фінансування, використовуються для здійснення його діяльності.

7.3. За рішенням виконкому ОТГ, бухгалтерський облік може здійснюватися через бухгалтерію органу управління освіти.

7.4. Матеріально-технічне забезпечення установ і закладів освіти здійснюється виконавчим комітетом ОТГ, який забезпечує його необхідними будівлями, обладнанням, організовує будівництво і ремонт приміщень, їх господарське обслуговування тощо.

VIII. Міжнародна діяльність

Управління освіти має право здійснювати міжнародну діяльність:

- 1) спільні, семінари, тренінги, майстер-класи, виставки, інші масові заходи з педагогічними працівниками та учнями;
- 2) здійснювати обмін і взаємне стажування працівників, брати участь у міжнародних науково-методичних, науково-практичних та інших масових заходах;
- 3) брати участь у реалізацію спільних програм і проектів у порядку, визначеному законодавством.

IX. Заключні положення

Положення набирає чинності з моменту його державної реєстрації. Зміни і доповнення до нього вносяться виконкомом ОТГ і підлягають державній реєстрації в місцевих органах Мін'юсту.

Питання, що не врегульовані цим Положенням, вирішуються у визначеному законодавством України порядку.